

Informatie over project preventie ondervoeding bij ouderen regio Zwolle

Aanleiding

Doelstelling

Definitie ondervoeding

Doelgroep zorgpad

Aanleiding

De prevalentie van ondervoeding is in alle sectoren van de Nederlandse gezondheidszorg hoog. Gemiddeld is één op de vier tot vijf patiënten in ziekenhuizen, zorginstellingen en de thuiszorg ernstig ondervoed. Risicogroepen voor ondervoeding zijn onder andere kwetsbare ouderen (bron: Landelijke Stuurgroep Ondervoeding).

Ondervoeding leidt onder andere tot een verminderde weerstand en spiermassa, verhoogde kans op vallen, slechtere wondgenezing, een langere ligduur (gemiddeld 1,4 dagen), hogere kosten en een slechtere uitkomst & prognose voor de patiënt.

- Isala screent een zeer groot deel van de mensen die worden opgenomen (score 2018: 93% van alle opnames) op ondervoeding door middel van de SNAQ (Short Nutritional Assessment Questionnaire). Uit de SNAQ scores in 2018 bleek dat 17,2% van de 70+ers matig tot ernstig ondervoed is.
- Deze uitkomst vormde de aanleiding voor de oprichting van de transmurale projectgroep 'Preventie Ondervoeding kwetsbare ouderen' voor de regio Zwolle. Met als doel een vermindering van het aantal ondervoede ouderen door meer en eerdere signalering en behandeling van ondervoeding.
- Vertegenwoordigers van eerstelijns paramedici nemen deel aan het project via de Klankbordgroep ondervoeding.
- Daarnaast zijn ook vertegenwoordigers van welzijnsorganisaties en organisaties van mantelzorgers, vrijwilligers en ouderen bij het project betrokken.

Doelstelling

Doelstelling van het project is: verlaging van het percentage ouderen (70+) met '(risico op ondervoeding' bij opname in het ziekenhuis met 2% in één jaar.

Dit doen we door in te zetten op:

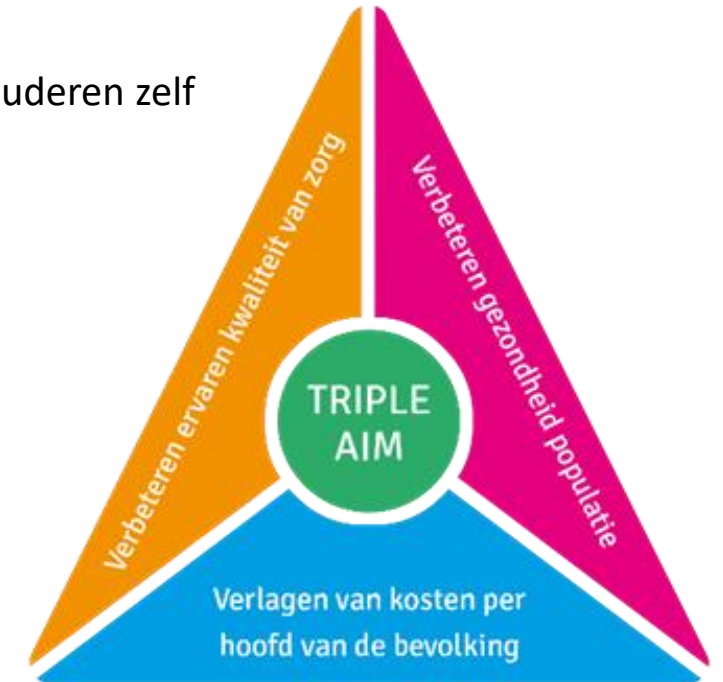
- Eerder signaleren en behandelen van ondervoeding
- Vergroten van bewustwording bij zorg- en hulpverleners, vrijwilligers, mantelzorgers en ouderen zelf

Met als resultaat:

- Een betere kwaliteit van leven voor de kwetsbare oudere
- De oudere gaat in betere conditie naar het ZH en herstelt sneller en beter
- Meer kennis en motivatie (gedragsverandering) t.a.v. het signaleren van ondervoeding en het verwijzen naar huisarts en/of diëtist

Deze doelstelling voldoet aan de 3 pijlers van Triple Aim:

- 1) het verbeteren van de ervaren kwaliteit van zorg;
- 2) het verbeteren van de gezondheid van ouderen;
- 3) het verlagen van de zorgkosten.

Terug
naar meer
informatie

Definitie van ondervoeding

‘Een acute of chronische toestand waarbij een tekort of disbalans van energie, eiwit en andere voedingsstoffen leidt tot meetbare, nadelige effecten op lichaamssamenstelling, functioneren en klinische resultaten.’

In het algemeen worden de volgende basissets van risico-indicatoren voor ondervoeding gebruikt om ondervoeding vast te stellen bij volwassenen (≥ 18 jaar):

- Onbedoeld gewichtsverlies van $> 5\%$ in een maand en/of
- Onbedoeld gewichtsverlies van $> 10\%$ in 6 maanden en/of
- Lage BMI van < 22 bij ≥ 70 jaar

Terug
naar meer
informatie

Doelgroep

Kwetsbare ouderen

Met name ouderen met:

- meerdere (chronische) ziekten en/of lichamelijke beperkingen
- een niet-passende gebitsprothese, kauw- of slikproblemen
- psychosociale problemen en verwaarlozing
- alcohol- of drugsmisbruik

En ouderen die:

- veel medicatie gebruiken
- recent ontslagen zijn uit het ziekenhuis

Van de chronische ziekten zijn met name van belang:

COPD, CVA, decubitus, dementie, depressie, hartfalen, inflammatoire darmziekten, maligniteiten en reumatoïde artritis.

Het begrip 'kwetsbaarheid' kent verschillende definities. Het is geen ziekte, maar een verzameling risicofactoren. Kwetsbaarheid (in de Angelsaksische literatuur aangeduid met frailty) is een specifieke conditie bij ouderen die geassocieerd is met een verhoogd risico op vooral fysiek functieverlies. Dit risico op functieverlies is niet identiek aan, maar wordt wel geassocieerd met veroudering, beperkingen en multimorbiditeit (Ferrucci, 2004; Walston, 2006). Kwetsbare personen zijn vaker oud, hebben meer dan één (chronische) aandoening (multimorbiditeit) (Boyd, 2005), meer lichamelijke beperkingen en een slechtere gepercipieerde gezondheid (Avila-Funes, 2008).

Bronnen:

[Stuurgroep ondervoeding](#)

[Praktijkgids VMS kwetsbare ouderen](#)

Terug
naar meer
informatie